

EU:n Palvelusopimusasetuksen 7. artiklan 1. kohdan mukainen JOUKKOLIIKENTEEN YHDISTELMÄRAPORTTI vuodesta 2024

Sisällys

1.	RAPORTIN TAUSTA JA TARKOITUS.....	2
2.	SALON KAUPUNGIN VIRANOMAISALUE JA LINJASTO	2
3.	JULKISEN PALVELUN HINTAVELVOITTEET	4
4.	VALITUT LIIKENTEEHARJOITTAJAT, KORVAUKSET JA YKSINOIKEUDET	6
4.1	Vuonna 2024 voimassa olleet bruttoliiikennesopimukset	6
4.1.1	J. Vainion Liikenne Oy	7
4.1.2	LS-Liikennelinjat Oy	7
4.1.3	Salon Tilausmatkat Oy.....	7
4.2	Liikennöintikorvaukset.....	8
5.	VERTAILU	8
5.1	Lipputulot bruttosopimusliikenteessä.....	8
5.2	Valtionavustus	9
5.3	Nousujen tarkastelu	9

1. RAPORTIN TAUSTA JA TARKOITUS

Raportin julkaiseminen perustuu EU:n palvelusopimusasetukseen:

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1370/2007, annettu 23. päivänä lokakuuta 2007, rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista sekä neuvoston asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 kumoamisesta

7 artikla

Julkaiseminen

1. Toimivaltaisen viranomaisen on julkaistava kerran vuodessa yhdistelmäraportti, jossa selostetaan sen toimivaltaan kuuluvat julkisen palvelun velvoitteet, valitut julkisen liikenteen harjoittajat sekä korvaukset, joita niille on maksettu, ja yksinoikeudet, joita niille on myönnetty korvauksena julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisestä. Raportissa erotetaan toisistaan linja-autoliikenne ja raideliikenne ja sen pohjalta on voitava valvoa ja arvioida julkisen liikenneverkon suorituskykyä, laatua ja rahoitusta, ja siinä on tarpeen mukaan annettava tietoja myönnettyjen yksinoikeuksien luonteesta ja laajuudesta.

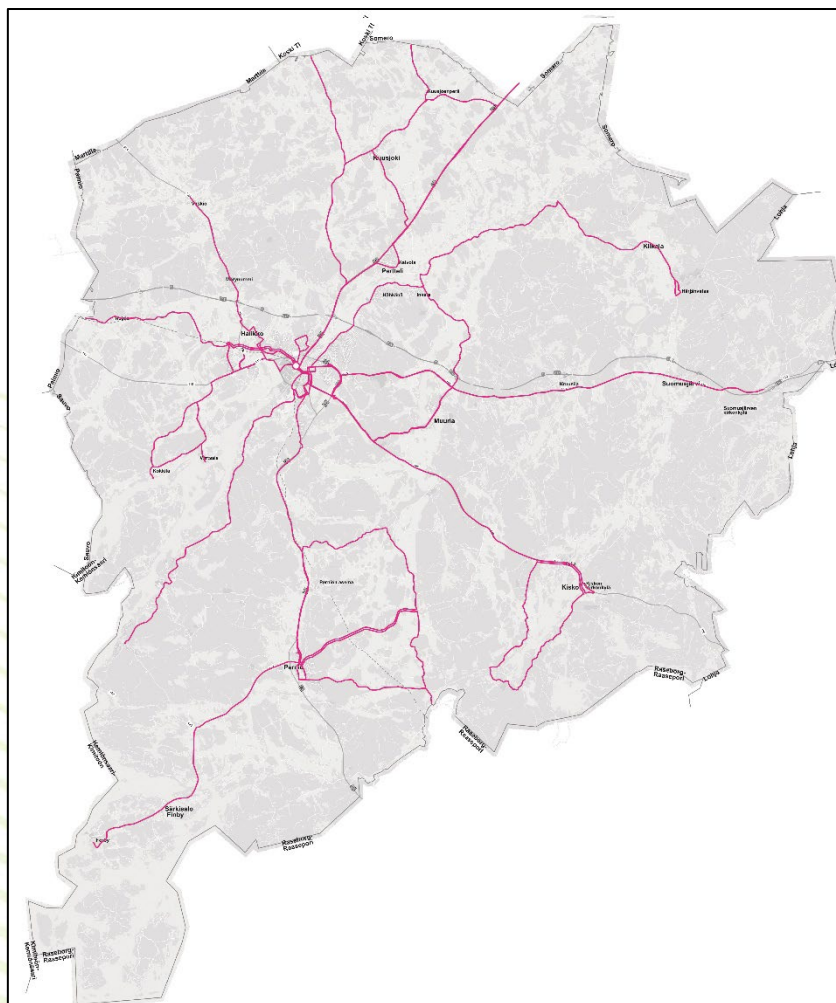
2. SALON KAUPUNGIN VIRANOMAISALUE JA LINJASTO

Salon kaupungin toimivalta-alue palvelusopimusasetuksen mukaisena tieliikenneviranomaisena käsittää koko Salon alueen vanhat kuntakeskukset mukaan lukien. Salon kaupungin väestömäärä on n. 51 000 asukasta (11/2024).

Salon kaupungin kaupunkikehityslautakunta päätti 24.10.2017 (§ 71), että kaikki Salon kaupungin toimivalta-alueella ajettava joukkoliikenne järjestetään Salossa EU:n palvelusopimusasetuksen mukaisesti viranomaisen toimesta. Siihen saakka joukkoliikenne oli järjestetty markkinaehtoisesti kaupungin täydentäessä sitä koululaisvuoroilla vuosi vuodelta enenevässä määrin. Salon alueen joukkoliikenne siirtyi kokonaisuudessaan Salon kaupungin organisoimaksi 3.6.2019 alkaen.

Salon alueella liikennöi 20 linjaa, joista 14 liikennöin arkipäivisin maanantai –perjantai ja 6 linjaa koulupäivisin. Kuvassa 1 on esitetty Salon viranomaisalue ja alueella liikennöivät linjat. Vuonna 2024 jatkettiin syksyllä 2023 alkanutta iltalinjakokeilua. Iltalinjoja liikennöidään arkipäivisin kahdella linjalla.

Lisäksi Salo osallistuu Varsinais-Suomen ELY-keskuksen hankkiman Salo - Somero välisen liikenteen sekä 1.8.2024 alkaneen Koski TL – Marttila -Salon välisen liikenteen kustannuksiin.

Kuva 1: Viranomaisalue ja linjastot

Liikennöinti maanantaista perjantaihin:

- 1: Sirkkula – keskusta – Halikko
- 20: Tupuri – Pahkavuori – keskusta
- 21: Pertteli – Ollikkala – keskusta
- 30: Mathildedal – Teijo – keskusta
- 31: Keskusta – Ollikkala – keskusta
- 110: Suomensjärvi – Muurla – keskusta
- 120: Kokkila – Vartsala – Halikko – keskusta
- 180: Kisko kk – Toija – keskusta
- 220: Vaskio – Märynummi – keskusta
- 235: Hajala – Mustamäki – lilike – keskusta
- 403: Kiikala – Rekijoki – keskusta
- 404: Kuusjoki – keskusta – Halikko
- 520: Perniö – keskusta
- 521: Förby – Särkisalo – Perniö

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa:

- 200: Salo – Kuusjoki (– Somero)
- 300: Salo – Vaskio (– Marttila – Koski TL)

Liikennöinti koulupäivisin:

- 123: Kokkila – Vartsala – Mustamäki
- 181: Toija – Aijala – Toija
- 402: Keskusta – Pöytiö – Inkere – keskusta
- 407: Kuusjoenperä – Kuusjoki – Raatala
- 522: Perniö – Tuohittu – Perniö
- 524: Perniö – Ylikulma – Perniö

Iltaalinjakokeilu maanantaista perjantaihin:

- 600A: Keskusta – Rappula – Halikko – Märynummi
- 600B: Keskusta – Pahkavuori – Sirkkula – Perniö

3. JULKISEN PALVELUN HINTAVELVOITTEET

Salon kaupungin viranomaisalueella lipputulot tulevat sopimusten mukaan tilaajalle. Alueella on käytössä yksi matkalipun hintavyöhyke (ns. tasataksa). Viranomaisalueella on käytössä lippu- ja maksujärjestelmänä Waltti Solutions Oy:n (ent. LMJ Oy) Waltti-järjestelmä. Vuoden 2024 alussa aikuisen kausilipun hintaa alennettiin.

Salon kaupungin joukkoliikenteessä myytävät lipputuotteet ja -hinnat 1.1.2024 alkaen	
Matkalippujen hinnat sisältävät kulloinkin voimassa olevan arvonlisäveron. (1.1.2024 alkaen 10 %, 1.1.2025 alkaen 14 %)	
Kausilippu	€ / kausi
Aikuiset ≥ 16 -vuotias / 30 pvä	65,00 €
Lapset 7-15 vuotias / 30 pvä	25,00 €
Kelan koulumatkatukilippu 2. asteen opiskelijalle / 30 pvä	43,00 €
Kelan koulumatkatukilippu / 14 pvä	21,50 €
Arvolippu (matkakortille ladattavaa arvoa käytettäessä)	€ / matka
Aikuiset ≥ 16 -vuotias	3,00 €
Lapset 7-15 vuotias	1,55 €
Kertalippu	€ / matka
Aikuiset ≥ 16 -vuotias	3,30 €
Lapset 7-15 vuotias	1,70 €
Vuorokausilippu	€ / vuorokausi
Aikuiset ≥ 16 -vuotias	8,00 €
Lapset 7-15 vuotias	4,00 €
Mobiililippu	
Kertalippu	€ / matka
Aikuiset ≥ 16 -vuotias	3,00 €
Lapset 7-15 vuotias	1,55 €
Lähimaksu	€ / matka
Kertalippu (aikuinen)	3,30 €
Mobiililippu tulee ostaa ennen linja-autoon nousemista ja näyttää autoon noustaessa kuljettajalle. Matkustajan on pidettävä huoli siitä, että puhelimesta on virtaa koko matkan ajan.	
PALVELULIIKENNE	
Kertalippu	3,30 € / matka
Muut hyväksyttävät liput: veteraanilippu, koululaislippu	0 €
Kaupunkikehityslautakunta 11.9.2018 § 174, 23.4.2019 § 84, 8.6.2021 § 128, 31.5.2022 § 104, 4.10.2022 § 188, 15.11.2022 § 223, 3.10.2023 § 153	

Salon kaupungin joukkoliikenteen palvelumaksut vuonna 2024

Palvelumaksut sisältävät kulloinkin voimassa olevan arvonlisäveron. (1.1.2024 alkaen 24 %, 1.9. alkaen 25,5 %)

PALVELUMAKSUT	€ / krt
Uusi matkakortti (sis. korttikotelon)	5,00
Korttikotelo (erikseen ostettuna)	2,00
Ostetun kausilipun hyvittäminen arvolipuksi	10,00
Lipun takaisin lunastaminen tai tietojen siirtäminen uudelle kortille	6,00
Paperituloste matkakortin tapahtumista	2,00
Matkakorttiin tai asiakasrekisteriin liittyvät selvityspyynnot (jos ei lain mukaan maksutonta)	20,00
Kausi- ja arvokortin lisälataaminen (1.1.2020 alkaen):	€ / krt
Palvelupisteessä	2,00
Linja-autossa	2,00
Verkkokaupassa	0,00
Koulumatkatukilipun lisälataaminen	0,00

Busseissa voi ostaa kertalipun tai ladata kausi- ja arvolippuja käteisellä, pankkikortit eivät käy maksuvälineenä. Kutsuliikenteessä ei ole lippulaitteita, joten maksutapana käy ainoastaan käteinen raha.

Samalla lipulla on vaihtoaikaa 2 tuntia. Vaihto-aika alkaa kertalipun ostosta tai matkakorttimatkan 1. leimauksesta.

0-6 vuotiaat matkustavat ilmaiseksi maksavan matkustajan seurassa.
Yksin matkustava alle 7-vuotias, tai lapsiryhmät matkustavat lastenlipulla.

Koulumatkatukilipun saadakseen opiskelijan tulee tehdä Kelalle hakemus. Lisätietoa hakemukseen liittyen löytyy Kelan sivuilta: www.kela.fi/koulumatkatuki.

Matkaliput sis. alv 10 % ja palvelumaksut alv. 24% (1.9.2024 alkaen 25,5%)

Kaupunkikehityslautakunta 23.4.2019 § 94, 15.11.2022 § 223

Kausituotteiden ostoa ei ole rajoitettu henkilön asuinpaikkakuntaan. Kela-koulumatkatukilipun voi ostaa toisen asteen opiskelija, joka on saanut Kelan päätöksen koulumatkatuesta ja oppilaitoksen todistuksen lippua varten.

Vuosien 2022 ja 2023 tapaan myös kesällä 2024 oli Paikku-liikenteessä kampanja (vkot 26-30), jolloin matkustaminen oli kesäliikenteen Paikku-linjoilla kaikille matkustajille maksutonta.

4. VALITUT LIIKENTEENHARJOITTAJAT, KORVAUKSET JA YKSINOIKEUDET

Seuraavassa on raportoitu Salon kaupungin joukkoliikennettä operoivat liikenteenharjoittajat, sekä korvaukset, joita heille on maksettu. Vuoden 2024 aikana yksinoikeuksista ei ollut voimassa päätöstä Salon tieliikenneviranomaisalueella.

4.1 Vuonna 2024 voimassa olleet bruttoliiikennesopimukset

Ostoliikenteen osalta vuonna 2024 olivat voimassa keväällä 2022 kilpailutetut sopimukset, joista kaupunkikehityslautakunta oli tehnyt hankintapäätöksen 29.3.2022 (§ 52). Hankinta sisälsi kolme kohdetta ja voimassa oleva sopimuskausi on 1.1.2023 – 7.6.2025. Lisäksi sopimukseen sisältyy mahdollisuus korkeintaan kahden vuoden optioon, jonka kaupunki päätti ottaa käyttöön kokonaisuudessaan (kaupunkikehityslautakunta 12.12.2023 § 194).

Salo – Kuusjoki – Somero -välillä on voimassa Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa yhteishankintana toteutettu bruttosopimus (OSTO-746221). Someron kaupunki osallistuu ELY-keskuksen osuuden kustannuksiin. Sopimuksen voimassaoloaika on 5.6.2023 – 31.5.2026 (todelliset aloitus- ja lopetuspäivät kouluvuoden mukaisesti) ja se sisältää mahdollisuuden enintään kolmen vuoden jatko-optiolle. Molemmissa hankinnoissa kaupunkikehityslautakunta oli delegoinut valtuudet hankintapäätöksen tekemiseen Varsinais-Suomen ELY-keskukselle.

Vuoden 2024 alkupuoliskolla oli voimassa myös Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa yhteishankintana vuonna 2019 tehty bruttosopimus (ELY:n sopimus KÄYTTÖ-670042) eteläisessä Salossa ja Salo–Kemiönsaari välillä. Kemiönsaaren kunta osallistui ELY-keskuksen osuuden kustannuksiin. Sopimuksen voimassaoloaika oli 8.8.2019 - 7.8.2022 ja se sisälsi jatko-option korkeintaan kahdelle vuodelle. Optio otettiin kokonaisuudessaan käyttöön ja se päättyi 7.8.2024.

Liikennöintiä oli tarkoitus jatkaa uudella yhteishankinnalla, mutta ELY-keskus joutui keskeyttämään hankinnan, tarjouksien ylittäessä budjetoidut määrärahat. Elinvoimajaoston päätöksellä (18.6.2024 § 76) linjojen 520 ja 521 liikennöinti toteutettiin määräajalla 8.8.2024 – 31.12.2024 osana 23.5.2022 allekirjoitettua ostonliikenteen hankintasopimusta.

Palveluliikenteen osalta voimassa olivat keväällä 2021 kilpailutetut sopimukset, joista kaupunkikehityslautakunnan delegointipäätöksellä (§ 96 / 13.4.2021) kaupunkikehitysjohdaja oli päättänyt 10 §, 7.5.2021. Voimassa oleva sopimuskausi oli 1.6.2021-31.5.2023 ja sopimukseen sisältyi mahdollinen korkeintaan kahden (2) vuoden optio. Kaupunkikehityslautakunta päätti ottaa option käyttöön kokonaisuudessaan (31.3.2023 § 21).

Edellä kuvatut palveluliikenteen ja ostoliikenteen sopimukset olivat kaikki bruttosopimuksia. Lipputulot tulivat tilaajalle ja osto- ja palveluliikenteessä matkustavilta perittiin kaupunkikehityslautakunnan päätöksissä (11.9.2018 § 174, 23.4.2019 § 84, 8.6.2021 § 128, 31.5.2022 § 104, 3.10.2023 § 153) määriteltyjä lippuhintoja. Palveluliikenteessä lipputuotteena oli ainoastaan kertalippu.

Raportissa ilmoitetut korvaukset, tilitykset tai avustukset eivät sisällä arvonlisäveroa, ellei toisin mainita.

4.1.1 J. Vainion Liikenne Oy

Dnro 5071/2021 Bruttosopimus, kaupunkiliikenne (1.1.2023 – 7.6.2025)

Kohde 1. Linjat 1, 20, 21, 120, 123, 235, 404, 407 ja 520 ja 521 (8.8.2024 – 31.12.2024)
(sopimuskausi: 1.1.2023 – 7.6.2025, jatko-optio enintään kaksi vuotta)
Korvaus vuonna 2024: **2 073 222,53 €**

Kohde 2. Linjat 110, 220, 402 ja 403
(sopimuskausi: 1.1.2023 – 7.6.2025, jatko-optio enintään kaksi vuotta)
Korvaus vuonna 2024: **1 062 915,45 €**

Kohde 3. Linjat 180, 181, 522 ja 524
(Sopimuskausi: 1.1.2023 – 7.6.2025, jatko-optio enintään kaksi vuotta)
Korvaus vuonna 2024: **436 728,46 €**

Dnro 4894 (vanha dnro 401/2019) Ostoliikenteen bruttosopimus yhteishankinta Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa (VARELY/586/2019, KÄYTTÖ-670042)

Kohde Salo – Perniö –Taalintehdas, Perniö – Förby
(Sopimuskausi: 8.8.2019-7.8.2022, jatko-optio enintään 2 vuotta. Optiokausi päättyi 7.8.2024)
Korvaus vuonna 2024: **283 609,50 €** (Salon osuus 73,7% kokonaisliikenteestä)

4.1.2 LS-Liikennelinjat Oy

Dnro 4624/2022 Ostoliikenteen bruttosopimus yhteishankintana Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa (VARELY/795/2023, OSTO-746221)

Kohde Salo – Kuusjoki – Somero
(Sopimuskausi: 5.6.2023 – 31.5.2026, jatko-optio enintään kolme vuotta)
Korvaus vuonna 2024: **59 247,77 €** (Salon osuus 25 % kokonaisliikenteestä)

4.1.3 Salon Tilausmatkat Oy

Dnro 2342/2024 Ostoliikenteen bruttosopimus yhteishankintana Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa (VARELY/2837/2024, OSTO-749494)

Kohde Salo – Marttila – Koski TL
(Sopimuskausi 1.8.2024 – 31.5.2027, jatko-optio enintään kaksi vuotta)
Korvaus vuonna 2024: **4420,38 €** (Salon osuus 7 % kokonaisliikenteestä)

Dnro 4886/2021 (vanha dnro 1256/2021) Bruttosopimus, palveluliikenne

Kohde 1. Perttelin, Kiikalan ja Kuusjoen alue

Kohde 2. Kiskon, Muurlan ja Suomensjärven alue

Kohde 3. Perniön ja Särkisalon alue

Kohde 4. Salon ja Halikon alue

(Sopimuskausi kaikissa yllä: 1.6.2021 – 31.5.2023, optiokausi kaksi vuotta)

Korvaus vuonna 2024: **160 797,18 €**

4.2 Liikennöintikorvaukset

Liikennöintikorvaukset	2024	2023	2022
Ostoliikenne	3 920 144,09 €	3 791 981,43 €	3 986 246,71 €
Muutos edelliseen vuoteen	+ 3,4 %	- 4,9 %	+ 11,1 %
Palveluliikenne	160 797,18 €	150 399,93 €	142 986,73 €
Muutos edelliseen vuoteen	+ 6,9 %	+ 5,2 %	- 32 %
Yhteensä liikennöintikorvaukset	4 080 941,27 €	3 942 381,36 €	4 129 233,44 €

5. VERTAILU

PSA-liikenne alkoi Salossa 2019, mutta covid-pandemian vaikutukset vuonna 2020 ja Ukrainan kriisin vaikutukset vuonna 2021 näkyivät merkittävinä poikkeamina sekä kustannuksissa että matkustuksessa. Näin ollen vasta vuoden 2022 voidaan katsoa olevan Salon kaupungin joukkoliikenteen osalta ensimmäinen kokonainen PSA-joukkoliikenteen vertailuvuosi.

5.1 Lipputulot bruttosopimusliikenteessä

Osto- ja palveluliikenne Salossa on toteutettu bruttosopimuksilla, joten liikenteestä lipputulot kertyvät tilaajalle.

Lipputulot olivat vuonna 2024 PSA-asetuksen mukaisesta ostoliikenteestä: **640 392,17 € (alv 0 %)** ja palveluliikenteestä: **29 034,00 € (alv 0 %)**.

Vuosi	Lipputulot €	Muutos edelliseen vuoteen %	Korvaus KELA:lta opiskelijoiden matkustuksesta (sis. alv 10 %) €	Muutos edelliseen vuoteen %
2022	513 996,29 €	+ 10,6 %	272 326,05 €	+ 99,4 %
2023	638 459,26 €* ,	+ 24,2 %*	330 729,43 €	+ 21,4 %
2024	669 426,17 €	+ 4,85 %	341 888,14 €	+ 3,4 %

* vuoden 2023 yhdistelmäraportin julkaisun jälkeen havaittiin virhe kokonaislipputuloissa. Tulot vuoden 2023 osalta on korjattu takautuvasti vuoden 2024 raporttiin.

Suorien lipputulojen lisäksi KELA maksaa joukkoliikenteessä matkustavien toisen asteen opiskelijoiden matkustuksesta kaupungille lipputuloon rinnastettavaa korvausta. Korvauksessa on

arvonlisäveroa 10 %. Vuonna 2024 korvauksen suuruus oli **341 888,14 €** (310 807,40 €, alv 0 %). Opiskelijoiden matkustus on lisääntynyt merkittävästi syksystä 2021 alkaen, jolloin oppivelvollisuus piteni ja matkustus on KELA:n matkustustukeen oikeutetuille opiskelijoille maksutonta.

5.2 Valtionavustus

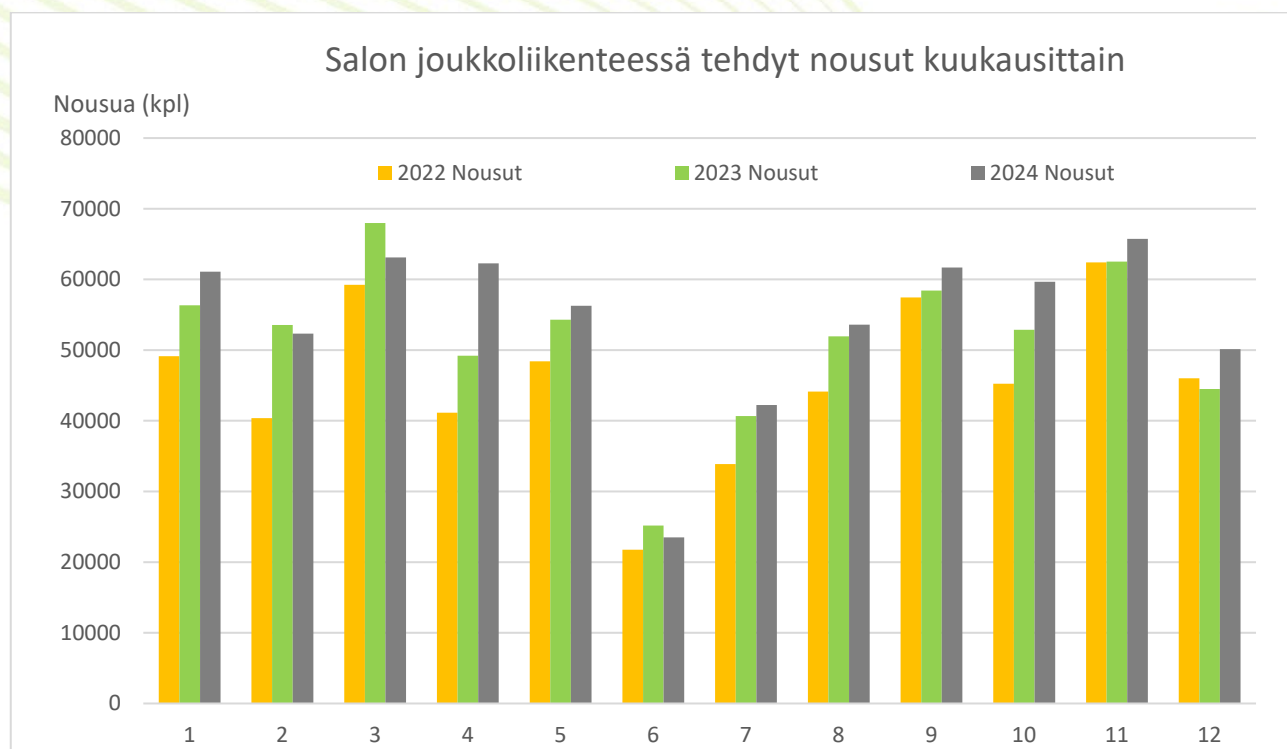
Salon kaupunki saa Varsinais-Suomen ELY-keskukselta pienille toimivaltaisille viranomaisille tarkoitettua joukkoliikenteen valtionavustusta. Vuonna 2024 Salon kaupungille myönnettiin **200 000 €** (alv 0 %) valtionavustus PSA-asetuksen mukaiseen liikennöintiin.

Valtionavustus	2024	2023	2022
Myönnetty avustus	200 000 €	290 000 €	350 000 €

5.3 Nousujen tarkastelu

Waltti -lippu- ja maksujärjestelmän matkustusaineistoon perustuvaa nousutarkastelua tehdään vuosittain. Nousut lasketaan linjatunnisteittain ja yhteenvetona mainittu nousulukema on saatu summaamalla kullekin linjatunnisteelle kirjautuneet nousut yhteen. Lukemat sisältävät myös vaihtonousut.

Vuonna 2024 osto- ja palveluliikenteessä suoritettiin nousuja yhteensä **661 247 kpl**, joista palveluliikenteen vuoroissa **9 678 kpl**.

Kuva 2: Salon joukkoliikenteessä tehdyt kuukausittaiset nousumäärät vuosina (ei sisällä palveluliikenteen nousuja)

Kesäajan nousumäärien kasvu vuosina 2022, 2023 ja 2024 aiempien kesien matkustuksiin verrattuna johtuu siitä, että mainittuina vuosina matkustaminen on ollut Salon joukkoliikenteessä matkustaville maksutonta juhannuksesta viisi viikkoa eteenpäin.

Vuonna 2024 joukkoliikenteen nousumäärät kasvoivat tasaisesti edelliseen vuoteen verrattuna. Helmikuussa 2024 liikennöintiin vaikuttivat 2.2. sekä 14.-15.2.2024 toteutuneet AKT:n lakot, jolloin liikennettä ajettiin harvennetusti.

Kausilippumatkustus jatkoi kasvuaan myös vuonna 2024. Yhtenä merkittävänä tekijänä aikuisten kausilippumatkustamisen lisääntymiseen voidaan pitää aikuisen 30 vuorokauden kausilipun hinnanalennusta 85 eurosta 65 euroon 1.1.2024 alkaen.

Kokonaisuudessaan joukkoliikenteen käytön kehitys on ollut positiivista myös vuonna 2024.

